

ATMINTINĖ GYVENTOJAMS

NUOLATINIS VALYMAS IR DEZINFEKCIJA SERGANČIŪJŲ UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS GYVENAMAJAME BŪSTE

Ligonio gyvenamojo būsto nuolatinio valymo ir dezinfekcijos tikslas – sunaikinti užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, kuriuos sergantysis arba ligų sukėlėjų nešiotojas išskiria į aplinką.

Norint išvengti ligų sukėlėjų plitimo ligonio gyvenamajame būste, labai svarbu:

1. Kuo anksčiau susirgusįjį arba įtariamą sergant atskirti (izoliuoti) nuo sveikųjų šeimos narių, išskiriant jam atskirą kambarį arba vietą kambaryje, pvz., atskiriant jo dalį kilnojama pertvara arba paklodėmis. Nesant galimybės išskirti atskirą kambarį, dalį ar vietą, svarbu, kad ligonio lova būtų kuo toliau nuo kitų šeimos narių lovų.

2. Iš kambario išnešti nereikalingus daiktus arba juos pridengti skalbiamu dangalu. Apriboti ligonio sąlytį su vaikais, ligonio naudojamų daiktų skaičių.

3. Patalpą, kurioje yra ligonis, vėdinti kuo dažniau.

4. Asmenys, slaugantys ligonį, turi vengti tiesioginio sąlyčio su ligonio aplinkos daiktais.

5. Ligonis ir jį slaugantys asmenys turi laikytis asmens higienos.

6. Asmenys, slaugantys ligonį, valantys ligonio kambarį, tvarkantys ligonio daiktus, skalbinius, turi užsivilkti chalata (pvz., medicininį chalata) ar kitą lengvai skalbiamą rūbą. Asmenys, slaugantys sergančiuosius užkrečiamosiomis ligomis (beždžionių raupais, raupais, SŪRS, virusinėmis hemoraginėmis karštligėmis), galimai plintančiomis per orą (su dalelėmis), užsideda veido kaukę (pvz., vienkartinę medicininę kaukę). Asmenys, slaugantys ligonį, išėję iš ligonio kambario, nusivelka chalata ir jį pakabina tam skirtoje, atskiroje vietoje, nusiima medicininę kaukę, plauna rankas.

7. Ligonis turi naudoti atskirą rankšluostį, valgymo indus, vaistų indus ir kitus slaugos daiktus. Šiuos daiktus geriau laikyti ligonio kambaryje tam skirtoje vietoje (spintoje, stalčiuje). Ligonius skiriama atskira lovos patalynė, skalbiniai. Šie daiktai laikomi ir tvarkomi atskirai nuo kitų šeimos narių naudojamų daiktų. Jei ligonis vemia, viduriuoja ir bute nėra kanalizacijos, reikia išskirti atskirus indus šių sekretų ir ekskretų rinkimui ir nukenksminimui.

8. Nešvarūs ligonio baltiniai, lovos skalbiniai, slaugančiųjų asmenų rūbai (chalatas), naudoti ligonio slaugymui, surenkami (kuo mažiau juos purtant) į atskirą indą su dangčiu arba užrišamą maišą ir iki skalbimo laikomi ir skalbiami atskirai nuo kitų šeimos narių skalbinių.

9. Kilimai ir kiti minkšti daiktai (baldų užtiesalai, žaislai ir kt.), kurių negalima skalbti, ligos metu nenaudojami.

10. Ligonio kambarys ir bendro naudojimo patalpos valomos drėgnu būdu ne mažiau kaip 2 kartus per dieną. Ligonio patalpai valyti reikia naudoti atskirą valymo inventorių (šepetį, šluotą, kibirą ar kitą indą) ir laikyti jį atskirai nuo kito valymo inventoriaus.

Ligonis arba jį slaugantys šeimos nariai, kai sergantysis arba įtariamasis sergant užkrečiamąja liga gydomi namuose, kasdien iki pasveikimo arba paguldymo į ligoninę atlieka patalpų, aplinkos daiktų valymą ir dezinfekciją.

Aplinkai valyti ir dezinfekuoti naudojamos šiluminės (karštas vanduo) ir cheminės priemonės (buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės) ir būdai (virinimas, skalbimas, plovimas, šluostymas). Buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės gali būti naudojamos patalpoms, valgymo indams valyti / dezinfekuoti (pvz., šilti muilo, geriamosios arba kalcinuotos sodos (20 g 1 litrui vandens) tirpalai arba specialios buitinės patalpų, indų valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės). Ligonio valgymo indai, įrankiai plaunami karštu vandeniu ir nuriebalinančia priemone, pvz., soda arba buitiniu dezinfekuojančiu indų plovikliu ir džiovinami sudėti vertikaliaje padėtyje.

Cheminės dezinfekcijos preparatai naudojami tik ligonio kraujo ir kitų kūno skysčių, sekretų, ekskretų dezinfekcijai, apdorojimui. Galima naudoti chloro preparatų (chlorkalkių, kalcio

hipochloritų) miltelius, užpilant jais kraują, skystas išmatas (kietas praskiesti vandeniui), vėmalus, šlapimą ir kitus sekretus, ekskretus.

Tvarsliava, ligonio naudoti vienkartiniai arba menkaverčiai daiktai deginami ir šalinami kaip atliekos.

Ligonio minkštas lovos inventorius, kambario baldų apdangalai valomi drėgnais šepetiais arba siurbliu.

Ligonio viršutiniai rūbai, kurie galėjo būti užteršti, lyginami juos drėkinant. Ligonio baltiniai, lovos skalbiniai, slaugančiųjų asmenų apsauginiai rūbai (chaldas) skalbiami ne žemesnėje kaip 71 °C temperatūroje arba virinami.

Ligonio slaugos daiktai, kieti žaislai plaunami karštame 1 % muilo-sodos tirpale, po to skalaujami karštu vandeniui.

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005-12-05 įsakymo Nr. V-946 „Dėl užkrečiamųjų ligų židinių aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4 priedas)